

Dochód podstawowy nie zniechęca do szukania pracy

12 lutego 2019

Od dwóch lat fiński rząd wypłaca 2000 bezrobotnym stały gwarantowany dochód, który nie jest obwarowany żadnymi warunkami. To największy na świecie eksperyment dotyczący koncepcji bezwarunkowego dochodu podstawowego (BDP). Opublikowane właśnie wstępne wyniki dotyczące wyników eksperymentu zdają się przeczyć niektórym obawom związanym z koncepcją BDP. Istnieją różne proponowane modele BDP, ale generalnie rzecz ujmując, wszystkie one zakładają, że każdy obywatel otrzymuje z budżetu kwotę zaspokajającą podstawowe potrzeby i nie musi za nią świadczyć żadnych usług.

Fiński eksperyment rozpoczął się w grudniu 2016 roku. Kela, czyli odpowiednik polskiego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wybrał losową grupę 2000 osób w wieku 25–58 lat, które otrzymywały zasiłek dla bezrobotnych. Ich zasiłek zastąpiono BDP w wysokości 560 euro miesięcznie. Pieniądze były wypłacane bez żadnych warunków.

Eksperyment zakończył się 31 grudnia 2018 roku i właśnie opublikowano jego wyniki. Wspomnianą grupę 2000 osób porównano z grupą kontrolną składającą się z 5000 osób, które otrzymywały różnego typu zasiłki społeczne. Okazało się, że nie było różnicy pod względem liczby dni przepracowanych przez obie grupy w roku 2017. Osoby z obu grup pracowały średnio 49 dni. Osoby z grupy BDP zarobiły średnio o 21 euro mniej w 2017 roku niż osoby z grupy kontrolnej. Jednocześnie zaś uważały swój stan zdrowia za znacznie lepszy, a poziom stresu za znacznie niższy niż osoby z grupy kontrolnej.

Zwolennicy BDP twierdzą, że wprowadzenie bezwarunkowego dochodu podstawowego daje ludziom więcej czasu na takie rzeczy jak opieka nad dziećmi czy praca na rzecz społeczności, poza

tym uzależnianie wypłaty świadczeń od aktywnego poszukiwania pracy rodzi wiele stresów, co negatywnie wpływa na zdrowie i zmniejsza szanse na znalezienie pracy. Ponadto przyczynia się do rozrostu biurokracji.

Z drugiej jednak strony BDP jest kosztownym rozwiązaniem nawet jeśli zastępuje istniejące świadczenia i, jak twierdzą przeciwnicy tej koncepcji, zniechęca ludzi do poszukiwania pracy. „Twierdzenie, że BDP powoduje, iż ludzie nie szukają pracy, nie znajduje potwierdzenia w fińskim eksperymencie” – mówi Anthony Painter z think tanku RSA, który próbuje namówić szkocki rząd do przeprowadzenia podobnego eksperymentu.

Koncepcja bezwarunkowego dochodu podstawowego narodziła się przed ponad 200 laty. Ostatnio staje się coraz bardziej popularna, a zainteresowanie nią jest napędzane przez obawę, iż rozwój robotyki i nowoczesnych technologii spowoduje, że roboty zabiorą prace wielu ludziom. W ostatnich dekadach prowadzono eksperymenty z BDP, jednak były one obarczone wieloma błędami. Brak było na przykład grupy kontrolnej albo też dochód nie był wypłacany całkowicie bezwarunkowo. Fińskie badania dają pewien wgląd w problem BDP, jednak potrzebnych jest więcej badań i eksperymentów. „To, czego się dowiedzieliśmy dotychczas to tylko część prawdy. To bardzo skomplikowane zjawisko” – mówi Oli Kangas z Uniwersytetu w Turku, który prowadzi badania wraz z Kelą.

Na przykład, co zauważa Painter, jako że do eksperymentu wybrano osoby z całego kraju, nie wiemy nic o ewentualnych różnicach regionalnych. „Dobrze byłoby przeprowadzić testy pilotażowe tak, by na wybranych terenach wszyscy otrzymywali bezwarunkowy dochód podstawowy” – stwierdza.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: NewScientist.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl